

KLONAZIOA. Washingtonen egin bilkura bat teknikaren inguruko itzalen topagune izan da

Nahi eta ezinean

Klonazio teknikak sarritan, primateetan kasu, «izugarrikeriak» baino ez dituztela eman diote

Arantxa Iraola | DONOSTIA

Klonazio bidez enbrioiak lortzea zientzialari askok dute jo-muga egun. Egiten dituzten lorpenak, gainera, harro erakusten dituzte. Orain artean lorpenak baino askoz ere ugariagoak izan dira, ordea, ahalegin antzuak. Enbrioi akastun asko sortu dituzte, enbrioi izatera heldu ez diren zelula multzo pilo bat, arazo askorekin jaio diren hainbat animalia kloniko...

Itxuraz osasuntsuak diren bizi-dun kloniko gutxi batzuk badaude, baina akastunak nagusitzen dira; eta jaio ez direnak. Nahi eta ezinaren emaitzak. Errealitate hori agerian geratu zen joan den astean, Washingtonen. Birsorkuntza Medikuntzaren Urteko II. Biltzarra egin zen hilaren 2tik 4ra. Klonazioa saiatzen ari diren hainbat zientzialarik esku hartu zuten bertan, maiz beren ezintasunak agerian utziz.

Tanja Dominko ikertzailea izan zen hizlarietako bat. *The New York Times* egunkariak aditzera eman duenez oparo aritu zen. Izan ere, badu esperientzia. Klonazio bidez tximinoak ernaltzeko ahalegin franko egin ditu iragan urteotan Oregongo laborategi batean. 300 denara. Hitzaldian aditzera eman zenez emaitza onik ez du lortu. «Izugarrikeriak baino ez», azaldu zuen. Lorpenik handiena umekirik gabeko plazenta izan dela esan zuen. Besterik ez. «Esaterako, haurdunaldi bakar bat gauzatzea ere ez genuen lortu».

Zalantzak

Ildo horretan, argi azaldu zituen Washingtonen Tanja Dominkok ikertzaileen zalantzak. «Enbrioi itxura duten orotariko gauzak lortzen ari gara, baina zer ari gara egiten?», galdetu zuen, zalantzati. Bere ustez primate enbrioi klonikoak lortzeko orduan oraindik ondo eza-gutzen ez den zailtasunen bat dago. Oraindik bide horretan aurrera egin ahal izateko lan handia egin beharko dela iragarri zuen.

Antzera samar mintzatu zen Roslin Institutuko —*Dolly* ardi klonikoa lortu zuten bertan— buru Ian Wilmut. Espezie batzuekin klonazio teknikak nahikoa eraginkorrak direla azaldu zuen. Esaterako, ardi, sagu eta txerri klonikoak lortzeko saio

Ikertzaileak ardi klonikoen haurdunaldia kontrolatzen.

ESANAK

TANJA DOMINKO

(Advanced Cell Technologies)

«%2ko lorpenak izatea ez da arrakasta izatea, biologiaren istripu bat baino ez da hori»

IAN WILMUT

(Roslin Institutua)

«Espezie zenbaitekin arrakastatsuak izan dira saio batzuk, eta beste batzuetan kale egin da»

RAY PAGE

(Advanced Cell Technologies)

«Ikerketek gutxien espero duzunean ematen dituzte maiz emaitzak»

asko arrakastatsuak izan dira. Beste espezie batzuekin, ordea, emaitzak oso urriak dira. Tximinoak, txakurrak, katuak, untxiak... Nahi eta ezinera daramatxate zientzialariak. «Ikertzaile talde batzuk espezie zenbaitekin arrakastak izan badiutuzte ere, besteekin kale egiten dute», azaldu zuen Wilmutek. Ezkor.

Advanced Cell Technology enpresak —berriki giza enbrioiak klonatzeko egin saioa aurkeztu dute— ordezkartza

zabala izan zuen Washingtongo bileran. Bertan dihardu gaur egun Tanja Dominko ikertzaileak, eta Ray Page lankidea alboan izan zuen. *The New York Times* egunkariak aditzera eman duenez klonazioa lortzeko dauden eragozpenak ere agerian laga zituen berak. Sarritan itsu-itsuan ari direla azaldu zuen. «Ikerketek gutxien espero duzunean ematen dituzte maiz emaitzak».

Emaitza urriak dira, gainera, oraingo. Oso urriak. Batez ere

klonazio teknikak ikuspegi komertzial batekin erabili nahi badira.

Argia izan zen horretan Dominko ikertzailea Washingtonen. «Balio komertziala duen zerbait egin nahi baduzu errepikatze modukoa izan behar duen prozesua behar duzu eskura», azaldu zuen. «Zure arrakasta mailak ezin du izan %1-2koa. %2ko lorpenak izatea ez da arrakasta izatea, biologiaren istripu bat baino ez da hori».

INTERNET

ABEetako lehen web orriaren 10. urtemuga ospatu zuten atzo

Efe | SAN FRANZISKO

Ameriketako Estatu Batuetan (AEB) lehen web orriaren 10. urteurrena ospatu zuten atzo. Orri soil eta arrunt bat izan zen, Stanford Unibertsitateko Paul Kunz ikertzaileak sortua. Suitzara egin bidaia baten ostean egin zuen web orrialdea. Izan ere, bertan Tim Berners-Lee programatzailea ezagutu zuen, eta harekin batera Stanforderko Unibertsitateko ordenagailu bat Genevako beste batekin lotzea lortu zuen. Ondoren, egin zuen lehen web orrialdea.

Diseinu soil-soila zuen estreinako hark, eta eskaintza urria. Posta elektronikoko helbide batekin harremanetan jartzea ahalbidetzen zuen, eta zientziari buruzko datubase batera heltzea. Besterik ez. Abiapuntu oso garrantzitsua izan zen, ordea. Egun 1.600 milioi webgune daudela uste da, eta eskaintza oso zabala.

ESPAZIOA

NASAK ISSra bidaia egin nahi duen bigarren turista onartzea erabaki du

Erredakzioa | DONOSTIA

Ameriketako Estatu Batuetako Espaziorako Agentzia NASAK oniritzia eman dio Nazioarteko Espazio Estazioa (ISS) bisitatu gura duen bigarren turistari. Hego Afrikako negozio gizon gazte bat da, Mark Shuttleworth, eta dagoeneko prestatzen ari da astronauta izaten ikasteko.

Espazioko lehen turista Denis Tito estatubatuarra izan zen, iragan apirilean. Bidaia kariatara liskarrak izan ziren Errusiako espazio arduradunen eta NASAKoen artean. Oraingoan, ordea, «printzipioz» adostasun batera heldu dira. «Nolahani ere, oraindik badaude aintzat hartzeko xehetasunak», azaldu zuten atzo NASA-tik.